

Jaarverslag 2020

Datum: 28 april 2021

Rekenkamer Lelystad

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	1
	Over dit jaarverslag	1
	Over de rekenkamer Lelystad	1
	Samenstelling rekenkamer.....	2
	Onafhankelijk en effectief onderzoek	2
2.	Financiële realisatie over 2020.....	3
	Uitgangspunten besteding budget rekenkamer	3
3.	Rekenkameronderzoeken in 2020.....	4
4.	Opvolging rekenkamer-onderzoeken uit 2018.....	10
5.	Overige activiteiten van de rekenkamer in 2020.....	13
	Vergaderingen en overige werkvormen.....	13
	Interne contacten en overleggen	13
	Overleg Flevolandse rekenkamers.....	14
	Beroepsvereniging NVRR	14
	Procedures voor hoor- en wederhoor.....	14
	Kwaliteitszorg.....	15
6.	Nawoord voorzitter	16

1. Inleiding

Over dit jaarverslag

Ieder jaar stelt de rekenkamer Lelystad een jaarverslag op over het voorafgaande jaar. Het jaarverslag van de rekenkamer Lelystad is in eerste instantie bedoeld voor de Lelystadse gemeenteraad. Het wordt ook ter informatie aangeboden aan het college en aan het directieteam van de gemeente Lelystad. De rekenkamer publiceert haar jaarverslag vanuit het oogmerk van publieke verantwoording ook op haar website¹.

In dit jaarverslag staat in hoofdstuk 1 eerst wat algemene informatie, waarna we in hoofdstuk 2 ingaan op de financiën over 2020 van de rekenkamer Lelystad. Hoofdstuk 3 geeft een terugblik op de rekenkamerbrief toegang tot de jeugdzorg en het onderzoek naar regie uit 2020. In hoofdstuk 4 geven we inzicht in de doorwerking van rekenkameronderzoeken gepubliceerd in 2018. Hoofdstuk 5 geeft weer welke andere activiteiten de rekenkamer heeft ontplooid in 2020. De voorzitter sluit dit jaarverslag af met een nawoord in hoofdstuk 6.

Over de rekenkamer Lelystad

De rekenkamer Lelystad is een onafhankelijk bestuursorgaan van de gemeente Lelystad, met een grondslag in de gemeentewet². De rekenkamer heeft de wettelijke opdracht de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te onderzoeken³. Daarenboven heeft de rekenkamer de bedoeling met haar onderzoek bij te dragen aan het vergroten van de transparantie, het bevorderen van publieke verantwoording en het verbeteren van het functioneren van de gemeente Lelystad. Alles tezamen heeft de rekenkamer Lelystad tot doel met haar onderzoeksrapporten en andere activiteiten de gemeenteraad te ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende rol.

---

¹ www.lelystad.nl/rekenkamer

² Artikel 81a, gemeentewet.

³ Artikel 182, gemeentewet.

Samenstelling rekenkamer

De rekenkamer Lelystad bestond in 2020 uit:

- Robert Douma (voorzitter),
- Iris Koopmans (lid),
- Inge Prins (lid),
- Corrie Hartholt (plaatsvervangend lid).

De rekenkamer Lelystad wordt ondersteund door Patricia Nieuwenhuis (secretaris).

Onafhankelijk en effectief onderzoek

Conform de wet is de rekenkamer onafhankelijk in de keuze van onderzoeksonderwerpen, -aanpak, -timing en in de oordeelsvorming. Dat is en blijft voor de rekenkamer Lelystad een belangrijk uitgangspunt. Maar we willen ook graag oog hebben voor onze omgeving. Wij hebben daarom regelmatig overleg met de (raads)commissie van de Rekening, om van gedachten te wisselen over diverse aspecten aan rekenkameronderzoek. Ook worden de fracties in de Lelystadse gemeenteraad regelmatig uitgenodigd om suggesties voor onderzoeksonderwerpen te doen. Dat doen we vanuit de achterliggende gedachte dat rekenkameronderzoek de gemeenteraad zo mogelijk optimaal moet ondersteunen bij zijn werkzaamheden. Die betrokkenheid begint meestal bij de programmering van onze onderzoeken. Uitwisseling van suggesties voor onderzoek is daarom belangrijk. In dit verband nodigen wij daarom ook de inwoners van Lelystad van harte uit suggesties voor rekenkameronderzoek te doen. Maar ook (leden van) het college of medewerkers van de gemeente Lelystad kunnen suggesties voor rekenkameronderzoek bij ons indienen. Desgewenst kan dat ook anoniem.

Kortom: de rekenkamer Lelystad verneemt graag opmerkingen en voorstellen van iedereen. U kunt deze indienen via ons mailadres: rekenkamer@lelystad.nl.

2. Financiële realisatie over 2020

Realisatie budget 2020 rekenkamer				
Omschrijving	Toelichting	Begroting 2020	Uitgaven 2020	Saldo
Bezoldiging leden	Vergoeding leden rekenkamer, inclusief vergoeding reis- en verblijfskosten.	€ 33.495,00	€ 38.331,04	€ 4.836,04-
Overige kosten	Kosten catering, lidmaatschap NVR, communicatie, vakliteratuur, etc.	€ 2.000,00	€ 897,12	€ 1.102,88
Onderzoeken	Onderzoek regiegemeente	€ 60.522,00	€ 37.309,38	€ 23.212,62
Personeelskosten	Salariskosten incl. sociale lasten	€ 105.242,00	€ 93.761,39	€ 11.480,61
	Totaal 2020	€ 201.259,00	€ 170.298,93	€ 30.960,07

Uitgangspunten besteding budget rekenkamer

- De rekenkamer mag conform de verordening op de rekenkamer uitgaven doen ter hoogte van het totaalbudget. Het budget van de rekenkamer en de afzonderlijke posten zelf zijn verder niet geoormerkt.
- De leden van de rekenkamer ontvangen een vergoeding die is gebaseerd op de gebruikelijke vergoeding voor raadsleden. De voorzitter ontvangt 80% van deze vergoeding en de leden 60%. De vergoeding wordt door de minister van BZK per 1 januari van elk jaar herzien aan de hand van het indexcijfer CAO lonen overheid⁴. De begroting voor de activiteiten van de rekenkamer wordt hierop echter niet jaarlijks aangepast waardoor er elk jaar een steeds groter wordende overschrijding te zien is op de post vergoedingen van de leden. Deze overschrijding gaat in de praktijk in toenemende mate ten koste van het onderzoeksbudget van de rekenkamer.
- Het budget voor onderzoeken en overige kosten van de rekenkamer is onder meer gebaseerd op outputafspraken met de commissie van de Rekening. De rekenkamer Lelystad wordt geacht in principe gemiddeld jaarlijks twee grote en één klein onderzoek op te leveren.
- Het budget voor de personele ondersteuning van de rekenkamer is gebaseerd op 1 fte in schaal 12.

⁴ Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden en de herziene circulaire 2021 (onkosten)vergoeding en bezoldiging burgemeesters, wethouders en raadsleden:
<https://www.politiekeambtsdragers.nl/ambt-in-praktijk/publicaties/circulaires/2020/10/22/circulaire-2021-onkostenvergoeding-en-bezoldiging-burgemeesters-wethouders-en-raadsleden>.

3. Rekenkameronderzoeken in 2020

De rekenkamer heeft in 2020 drie onderzoeken uitgevoerd. Twee daarvan lopen door in 2021:

- In 2020 is de rekenkamerbrief over de stand van zaken van de onderzoeken ex artikel 213a afgerond.
- Medio 2020 is het onderzoek naar de organisatievorm van en de governance op Sportbedrijf Lelystad opgestart. Dit onderzoek loopt door in 2021 en wordt naar verwachting medio 2021 afgerond.
- In 2020 is eveneens gestart met het opstellen van een rekenkamerbrief over het gemeentelijke woonbeleid, zowel qua inhoud als qua proces. De rekenkamerbrief 'Verstandig Vooruit' over wonen in Lelystad liep door in 2021 en is op 23 februari 2021 aangeboden aan de raad, het college en het directieteam van de gemeente Lelystad.

Rekenkamerbrief onderzoeken ex artikel 213a gemeentewet

Artikel 213a van de gemeentewet verplicht het college periodiek onderzoek te doen naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door hem gevoerde bestuur. Deze onderzoeken ex artikel 213a zijn een belangrijke bron van informatie voor de controlerende taak van de raad. Ook maken deze onderzoeken onlosmakelijk deel uit van de publieke verantwoording aan de burger.

Het is belangrijk voldoende budget te reserveren voor uitvoering van 213a-onderzoek

Op pagina 41 van de kadernota 2021 - 2024 van de gemeente Lelystad staat dat er geen dekking in de kadernota is opgenomen voor de jaarlijkse onderzoeken ex artikel 213a. Het college vindt het vrijmaken van budget hiervoor wel wenselijk. Het niet reserveren van budget voor 213a-onderzoek staat op gespannen voet staat met wettelijke verplichtingen en met de verplichtingen en ambities uit de eigen gemeentelijke verordening 213a. Geldgebrek mag geen reden zijn, deze onderzoeken niet meer uit te voeren.

In zijn bestuurlijke reactie op deze rekenkamerbrief stelde het college dat in de desbetreffende kadernota werd voorgesteld om het budget voor het uitvoeren van 213a onderzoeken structureel uit te breiden met €50.000. Dat voorstel is uiteindelijk in de afwegingen van het college, tegen de achtergrond van een zeer grote opgave om de begroting structureel financieel sluitend te krijgen, niet aan de raad ter besluitvorming aangeboden.

Dit betekent volgens het college echter niet dat dit het college ontslaat van het uitvoering geven aan artikel 213a. De consequentie is volgens het college wel dat die uitvoering binnen het bestaande beschikbare budget moet plaatsvinden. Het college neemt zich daarom onverminderd voor om uitvoering te blijven geven aan art 213a.

De gemeente Lelystad voerde in het verleden voldoende 213a-onderzoeken uit

De gemeente Lelystad heeft een verordening voor 213a-onderzoek en daarmee wordt voldaan aan de wettelijke verplichting zo'n verordening te hebben. De gemeentewet en de Lelystadse verordening op 213a-onderzoeken schrijven voor, dat het college meer dan één onderzoek per jaar moet opleveren.

In de jaren 2017 tot en met 2019 was dat een gemiddelde van vier 213a-onderzoeken per jaar. Dus ook aan de voorgeschreven aantallen onderzoeken per jaar wordt voldaan. De kwaliteit van die onderzoeken heeft de rekenkamer Lelystad niet onderzocht, dus daar doen we in de rekenkamerbrief geen uitspraken over.

Informatievoorziening raad en rekenkamer niet altijd consequent en voorspelbaar

De afgelopen jaren is gebleken, dat de informatievoorziening over de in uitvoering zijnde en afgeronde 213a-onderzoeken aan de raad en de rekenkamer niet altijd consequent en voorspelbaar is geweest. Ook leken de onderzoeksplannen voor 213a-onderzoek behoorlijk vrijblijvend, want niet alle geplande 213a-onderzoeken werden in de praktijk ook echt uitgevoerd. Verder kreeg de rekenkamer – en in mindere mate waarschijnlijk ook de raad – niet altijd alle verslagen van 213a-onderzoek. Dit alles is tot op zekere hoogte nog steeds het geval, al is er de afgelopen jaren wel verbetering te zien. De 213a-rapporten worden nog steeds niet toegevoegd aan het jaarverslag van de gemeente, hoewel dit wel een wettelijke verplichting is.

Publicatie en raadsbehandeling

Hierna geven we de procedure van raadsbehandeling en – indien reeds beschikbaar – de tekst van het vastgestelde raadsbesluit over dit onderzoek weer.

Procedure	Datum
Publicatie	22 juni 2020
Beeldvormende sessie.	8 december 2020
Oordeelvormende sessie	N.v.t.
Besluitvorming	N.v.t.

Organisatievorm van en governance op Sportbedrijf Lelystad

De gemeente Lelystad wil bevorderen dat haar burgers meer sporten en bewegen. Het in standhouden van een goed niveau van sportvoorzieningen draagt daaraan bij. De gemeente Lelystad heeft een groot deel van deze taken ondergebracht bij Sportbedrijf Lelystad. Het rekenkameronderzoek naar de organisatievorm van en de governance op Sportbedrijf Lelystad is op 3 augustus 2020 officieel gestart met een aankondiging van het onderzoek per brief aan de Lelystadse raad, het Lelystadse college en het directieteam / de ambtelijke organisatie van de gemeente Lelystad.

Sportbedrijf de beste manier om doelen sportbeleid te bereiken?

De manier waarop de uitvoering van het sportbeleid is georganiseerd was reden voor de rekenkamer Lelystad om zich af te vragen:

- of het nastreven van de gewenste maatschappelijke doelen en effecten van beleid met deze manier van organiseren het meest doeltreffend en doelmatig is en
- welke mogelijkheden het gemeentebestuur nog heeft om te sturen op de gewenste maatschappelijke doelen en effecten.

Het is de bedoeling aan de hand van dit onderzoek te achterhalen of de manier waarop de uitvoering van het sportbeleid nu is georganiseerd - met een Sportbedrijf dat bestaat uit een NV, bij start van het onderzoek daarbij nog een BV en een stichting - het meest doeltreffend en doelmatig is. Ook wil de rekenkamer nagaan welke sturingsmogelijkheden raad en college nog hebben wanneer het gaat om (*de governance op*) Sportbedrijf.

Wat bedoelen we met doelmatig en doeltreffend?

- **Doeltreffend** wil zeggen dat de inspanningen en uitgaven ook echt bijdragen aan het bereiken van het nagestreefde doel. Oftewel: welke effecten en resultaten bereikt het gemeentebestuur van Lelystad?
- **Doelmatig** wil zeggen er een goede verhouding is tussen kosten en opbrengsten (oftewel: de beste en meest voordelige manier om een doel te bereiken. Dus met zo weinig mogelijk middelen zoals geld, arbeid, etc.) Oftewel: op welke manier bereikt het gemeentebestuur doelen en tegen welke prijs?

Dit onderzoek loopt door in 2021. De rekenkamer Lelystad verwacht dit rapport medio 2021 te publiceren.

Gemeentelijk woonbeleid: Rekenkamerbrief 'Verstandig Vooruit'

Bouwen en wonen staat volop in de belangstelling. De gemeente Lelystad heeft ambitieuze plannen op woongebied. Er is landelijk sprake van woningnood en de druk op de gemeente om snel veel woningen te bouwen is groot. Met het aflopen van de huidige woonvisie (2016-2020) werkt het gemeentebestuur aan een woonvisie voor 2021 en daarna. Tegen deze achtergrond heeft de rekenkamer Lelystad de stichting Stad en Regio een analyse laten maken van het gemeentelijke woonbeleid, zowel qua inhoud als qua proces.

Lelystad heeft een uniek karakter

Als pioniersstad in de polder heeft Lelystad een uniek karakter en staat ze voor specifieke uitdagingen. Zo is de sociaal-demografische opbouw van de gemeente van invloed op de woningmarkt, net zoals economische en regionale ontwikkelingen. De Hanzelijn, de komst van Lelystad Airport, de sluiting van het ziekenhuis, de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad... het zijn allemaal factoren die meewegen in de keuze van huishoudens om in de stad te gaan wonen, er te blijven of te verhuizen naar een andere plaats. Daarom is het van belang om de ambities van Lelystad op woongebied telkens vanuit de historische en geografische context van de gemeente te analyseren.

Woonbeleid vereist een brede blik

Wonen is een beleidsterrein dat vraagt om een brede blik. Dat geldt zeker voor Lelystad. De brede blik die wonen vereist geldt ook voor het woonbeleid. Het beleidsveld staat in samenhang en wisselwerking met andere vormen van lokaal beleid, zoals maatregelen gericht op het welzijn, het vestigingsklimaat en mobiliteit. In algemene zin richt het woonbeleid zich op de beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid van wonen.

Daarbij is de gemeente slechts één van de betrokkenen. De gemeente bouwt en onderhoudt zelf geen woningen, maar is daarvoor afhankelijk van andere partijen op de woningmarkt, zoals corporaties, ontwikkelaars en huurders. De nieuwe Woningwet (sinds 2015 van kracht) bepaalt dat het gemeentelijke woonbeleid richtinggevend moet zijn. De woonvisie van de gemeente kan gezien worden als een 'uitnodiging' aan de andere partijen.

Doelstelling van het onderzoek: raad in positie brengen

Doelstelling van het onderzoek is de raad adequaat in staat te stellen om – binnen de huidige context, ontwikkelingen en trends – richting te geven aan de nieuwe Lelystadse woonvisie en het woonbeleid. De hoofdvraag van dit onderzoek was dan ook:

Welke context, informatie en dilemma's heeft de raad nodig om het woonbeleid van Lelystad te kunnen beïnvloeden en welke mogelijkheden staan de raad daartoe ter beschikking?

Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

- Welke gegevens, ontwikkelingen en trends over Lelystad zijn van belang om de nieuwe Lelystadse woonvisie in een context te kunnen plaatsen?
- Hoe komt de Lelystadse raad inhoudelijk in positie, met andere woorden: welke basisinformatie heeft de raad nodig om tot een afgewogen oordeel over de nieuwe Lelystadse woonvisie te komen?
- Kan de Lelystadse raad het nieuwe woonbeleid beïnvloeden en zo ja, op welke punten en op welke momenten in het proces?

Er is veel data om een steekhoudende analyse van het wonen en het woonbeleid van Lelystad te maken, waaronder tal van rapporten, statistieken en andere gegevens voorhanden die meer zicht en grip geven op wonen in Lelystad. Met deze rekenkamerbrief wil de rekenkamer het beschikbare materiaal duiden en op zoek gaan naar relevante gegevens, inzichten en aangrijpingspunten voor de raad. *Nota bene*: het inhoudelijk en procedureel in positie brengen van de raad kan niet los gezien worden van de bestaande, vastgestelde kaders.

Voor de uitvoering van dit onderzoek is gebruik gemaakt van een uitgebreide documentstudie. Er is onder meer onderzoek gedaan naar de relevante beleidsdocumentatie van de gemeente Lelystad en van andere partijen die betrokken zijn bij het woonbeleid van Lelystad.

Maar ook contextuele informatie, zoals demografische, sociale, economische en regionale data alsmede trends/ontwikkelingen die relevant zijn voor Lelystad, is meegenomen in het onderzoek.

Daarnaast is regionale en landelijke documentatie bestudeerd, die nodig is om het woonbeleid van Lelystad in de context van het rijksbeleid rond wonen te kunnen plaatsen⁵. Tevens zijn - aan de hand van de uitkomsten van de documentstudie - interviews afgenomen met professionals rond wonen in Lelystad waaronder een makelaar, medewerker van een corporatie, projectontwikkelaar, investeerder en deskundige (een 'kenner' van Lelystad of buitenstaander die Lelystad in context kan plaatsen). De interviews waren bedoeld als aanvulling en inkleuring van het bestudeerde materiaal.

Dit onderzoek liep door in 2021 en is 23 februari 2021 gepubliceerd. De brief is op dinsdag **23 maart 2021** besproken in een beeldvormende sessie.

---

⁵ *Denk aan WoonOnderzoek Nederland (WoON 2018).*

4. Opvolging rekenkameronderzoeken uit 2018

In de inleiding is aangegeven dat de rekenkamer Lelystad met zijn onderzoeken onder meer het doel nastreeft de raadsleden te ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol. Daarom worden de rapporten voorzien van aanbevelingen. De rekenkamer Lelystad heeft enkele jaren geleden met de commissie van de Rekening gesproken over de wijze waarop en de mate waarin overgenomen aanbevelingen van de rekenkamer worden opgevolgd en uitgevoerd: de doorwerking. Doorwerking is het gebruik van onderzoeksresultaten van rekenkameronderzoek bij de voorbereiding van beleid en de besluitvorming. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt, dat het op zijn minst twee jaar kan duren voordat aanbevelingen echt kunnen doorwerken. De rekenkamer Lelystad heeft daarom het college gevraagd inlichtingen te geven over de uitvoering van de raadsbesluiten over eerdere rekenkameronderzoeken. Het gaat hier specifiek om de rekenkamerrapporten, die nog niet door de rekenkamer op doorwerking zijn onderzocht.

Rekenkamerbrief armoedebeleid en schuldhulpverlening

Het armoedebeleid in Nederland is de afgelopen jaren inhoudelijk sterk veranderd. Het huidige beleid legt de nadruk op het doorbreken van afhankelijkheid en het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid. Maatwerk moet ervoor zorgen dat de juiste ondersteuning terecht komt bij de mensen die het echt nodig hebben. Bij de ontwikkeling en uitvoering van het armoedebeleid wordt in den lande in toenemende mate nadruk gelegd op preventie, vroegsignalering en aandacht voor speciale doelgroepen zoals kinderen en jongeren.

De rekenkamer Lelystad licht in deze rekenkamerbrief toe, welke relevante rode draden we aangetroffen hebben in de onderzochte rapporten en welke aanbevelingen uit deze rapporten mogelijk betekenis kunnen hebben voor het Lelystadse armoedebeleid. De rekenkamer Lelystad beveelt de raad aan deze brief aan te grijpen om in gesprek te gaan met het college over de gewenste doelen en effecten van het te herijken Lelystadse armoedebeleid. Deze rekenkamerbrief is bedoeld om de raad hiervoor handvatten te geven.

Armoedebeleid is complex

De laatste jaren is er meer oog voor armoede als een samengesteld probleem. Daarmee raakt armoedebestrijding aan diverse gemeentelijke beleidsterreinen.

Dat betekent dat gemeenten naast de inzet van het armoedebudget ook (grote) inspanningen verrichten op aanpalende beleidsterreinen, zoals bijvoorbeeld onderwijs of de Participatiewet.

Dat er zoveel raakvlakken zijn met ander beleid, betekent dat het armoedebeleid een totaalbeleid moet zijn. Omdat armoedebeleid een ingewikkeld beleidsterrein is, is het lastig om de doelgroepen goed te definiëren en in kaart te brengen. Dat in het kader van armoedebeleid veel met maatschappelijke organisaties (o.a. maatschappelijk middenveld en goede doelen) wordt samengewerkt, maakt het kaderstellen en controleren van dit beleid nog ingewikkelder voor de raad.

Herijking armoedebeleid gemeente Lelystad in 2018

Eind 2018 zou de Gemeente Lelystad haar beleid op het gebied van armoede en schuldhulpverlening herijken. Om de raad te helpen bij het beoordelen van het herijkte armoedebeleid, heeft de rekenkamer deze rekenkamerbrief opgesteld. Uitgangspunt hierbij was negen rekenkameronderzoeken die sinds 2015 door rekenkamers in den lande zijn gepubliceerd. De rapporten gaan in belangrijke mate over gemeenten, die in redelijke mate lijken op Lelystad op het gebied van welvaart, bevolking en arbeidsmarkt.

Publicatie en raadsbehandeling

Hieronder geven we de procedure van raadsbehandeling en – indien beschikbaar – de tekst van het vastgestelde raadsbesluit over dit onderzoek weer. Er heeft geen formele besluitvorming door de raad plaatsgevonden over de rekenkamerbrief armoedebeleid en schuldhulpverlening. We hebben de opvolging en doorwerking van deze brief daarom deze keer niet bij het college en de ambtelijke organisatie opgevraagd. Er is immers geen vastgesteld raadsbesluit aan de hand waarvan dat zou kunnen.

De rekenkamerbrief armoedebeleid en schuldhulpverlening is wel expliciet betrokken bij de besluitvorming in de raad over de nota armoedebeleid en schuldhulpverlening in 2019. Beeld- en oordeelvormende sessies over deze nota vonden plaats op respectievelijk **5 maart 2019** en **19 maart 2019**. Besluitvorming over de nota armoedebeleid en schuldhulpverlening vond plaats op **2 april 2019**.

Procedure	Datum
Publicatie	23 oktober 2018
Mogelijkheid voor raadsfracties om vragen te stellen over de rekenkamerbrief in sessie Diversen	4 december 2018
Oordeelvormende sessie	N.v.t.
Besluitvorming	N.v.t.

5. Overige activiteiten van de rekenkamer in 2020

Naast het doen van onderzoek verricht de rekenkamer andere activiteiten ter ondersteuning van het onderzoeksproces en de borging van de kwaliteit van rekenkameronderzoek.

Vergaderingen en overige werkvormen

In 2020 heeft de rekenkamer elf keer een reguliere vergadering belegd. Alle overige relevante data van overlegmomenten staan ook in het onderstaande overzicht.

Datum	Omschrijving
14-jan-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
17-jan-20	Kring Noord
23-jan-20	Vergadering van de Kring Flevolandse Rekenkamers
11-feb-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
9-mrt-20	Overleg met de commissie van de Rekening
24-mrt-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
15-mei-20	Kring Noord
9-jun-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
23-jun-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
7-jul-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
4-sep-20	Kring Noord
7-sep-20	Overleg met de commissie van de Rekening
6-okt-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
3-nov-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
6-nov-20	Kring Noord
17-nov-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
1-dec-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
8-dec-20	Beeldvormende sessie rekenkamerbrief stand van zaken onderzoeken 213a
14-dec-20	Overleg met de commissie van de Rekening
15-dec-20	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad

13

Interne contacten en overleggen

De rekenkamer heeft in diverse samenstellingen overleg gevoerd met de leden van raadsfracties, collegeleden, de griffie en vertegenwoordigers vanuit de ambtelijke organisatie. Eind november 2016 vond voor het eerst in lange tijd een overleg plaats tussen de ambtelijke organisatie, de accountant, de voorzitter van de commissie van de rekening en een vertegenwoordiging van de rekenkamer.

Dit overleg biedt goede, eerste aanknopingspunten voor een betere afstemming van onderzoeken die voor, door of namens geledingen in de gemeente Lelystad worden uitgevoerd. Dit afstemmingsoverleg heeft in 2020 geen vervolg gekregen. Ook dit jaar weer waren de interne contacten waardevol voor het werk van de rekenkamer. In 2020 heeft de rekenkamer drie keer af mogen stemmen met de (raads)commissie van de Rekening.

Overleg Flevolandse rekenkamers

De rekenkamer Lelystad volgt actief landelijke ontwikkelingen om haar kennis en expertise te verbeteren. Hierbij maakt zij ook gebruik van ervaringen van andere rekenkamers/-commissies. Zo organiseert de rekenkamer Lelystad periodiek het overleg tussen de Flevolandse rekenkamers. In dit overleg delen de deelnemers onder meer kennis, bespreken zij actualiteiten, bijvoorbeeld omtrent rekenkamerwerk in het algemeen en in de regio, en verkennen zij de mogelijkheden voor onderlinge samenwerking. In 2020 vond één vergadering van de Flevolandse rekenkamers plaats. Er waren nog twee andere vergaderdata gepland in 2020, maar deze overleggen gingen niet door vanwege de wens om in persoon te vergaderen in samenhang met de toen geldende coronamaatregelen.

Beroepsvereniging NVRR

De rekenkamer Lelystad heeft onder andere ook via haar koepelorganisatie - de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissie (NVRR) - toegang tot deze informatie. Jaarlijks organiseert de NVRR een congres voor lokale rekenkamers. De rekenkamer Lelystad participeert in de netwerken van de NVRR om kennis en ervaring uit te wisselen. De Algemene Rekenkamer (AR) organiseert sinds 2010 bijeenkomsten om de samenwerking tussen de AR en de lokale rekenkamer(commissie)s te bevorderen. Ook daar is doorgaans een afvaardiging van de rekenkamer Lelystad aanwezig. De voorzitter van de rekenkamer Lelystad heeft ook in 2020 vier keer deelgenomen aan de regionale Kring Noord van de NVRR. Deze directe betrokkenheid bij de koepelorganisatie, draagt bij aan de professionalisering en de vergroting van het netwerk van de rekenkamer Lelystad.

Procedures voor hoor- en wederhoor

De rekenkamer Lelystad legt eerst haar bevindingen, resultaten, conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek vast in een concept nota van bevindingen. Deze conceptnota wordt meestal eerst voorgelegd aan de ambtenaren, die bij het onderzoek betrokken waren, voor een controle op juistheid en volledigheid van de bevindingen. Dit is de procedure voor technisch / ambtelijk wederhoor.

Vervolgens kan de rekenkamer ervoor kiezen het rapport voor aan het college voor te leggen een bestuurlijke reactie. Het is de bedoeling dat het college dan reageert op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport: bijvoorbeeld zijn ze volgens het college haalbaar en uitvoerbaar en welke suggesties doet het college zelf naar aanleiding van het rekenkameronderzoek? Nadat de rekenkamer zowel de technische als de bestuurlijke reactie heeft verwerkt, krijgt de gemeenteraad het rapport aangeboden.

De rekenkamer kan er ook voor kiezen geen hoor- en wederhoorprocedure toe te passen. Dat geldt voor zowel het technisch als het bestuurlijk wederhoor. Dat doet de rekenkamer bijvoorbeeld bij vooronderzoeken of bij rekenkamerbrieven. De rekenkamer heeft in 2015 haar reglement van orde hierop aangepast.

In 2019 is de rekenkamer Lelystad van start gegaan met een aanvulling op de procedure voor bestuurlijke reactie: bij wijze van experiment vond toen voor de eerste keer een bestuurlijk gesprek plaats over het rekenkamerrapport 'regie in uitvoering'.

Het bestuurlijk gesprek is bedoeld als voorbereiding op de raadsbehandeling. Het is de bedoeling via dit overleg te komen tot heldere beslispunten voor de gemeenteraad. Bijvoorbeeld: eventuele onduidelijkheden die dit in de weg staan kunnen tijdens het gesprek worden weggelaten en/of verwachte uitvoeringsproblemen kunnen worden geduid en in de tijd geplaatst. Het bestuurlijk overleg is dus in principe gericht op het uitwerken van de aanbevelingen in concrete handelingsperspectieven voor de raad en het college.

Kwaliteitszorg

De rekenkamer hanteert een werkwijze voor de borging van de kwaliteit van haar rapporten en overige producten. Zo wordt elk onderzoek van de rekenkamer Lelystad begeleid door twee leden. Het lid dat niet tot de directe begeleidingsgroep behoort, is 'derde lezer'.

Ook in 2020 hanteerde de rekenkamer Lelystad haar kwaliteitsdocument voor rekenkameronderzoek en -rapporten. Dit document vormt – in samenhang met andere kwaliteitsdocumenten van de rekenkamer Lelystad - de basis voor kwaliteitsborging van het werk van de Lelystadse rekenkamer. De andere kwaliteitsdocumenten zijn, het reglement van orde van de rekenkamer en de gedragscode voor de leden van de rekenkamer Lelystad. Deze kwaliteitsdocumenten zijn alle te vinden op de website van de rekenkamer Lelystad.

6. Nawoord voorzitter

In dit jaarlijkse verslag blikt de rekenkamer Lelystad terug op haar werkzaamheden in 2020. Het jaar 2020 was uitzonderlijk: met ingang van 16 maart 2020 is het land steeds meer in 'lockdown' gegaan vanwege de coronapandemie. Aan de 'anderhalve-meter-samenleving' en de bijbehorende nieuwe manier van vooral digitaal werken bleken we te moeten wennen. Het was lange tijd onzeker hoe lang de beperkende maatregelen in het kader van de volksgezondheid van kracht zouden blijven. Daarom heeft de rekenkamer medio 2020 in eerste instantie een aantal reguliere overleggen verdaagd in afwachting van de ontwikkelingen. Sinds medio maart 2020 werken leden en secretaris van de rekenkamer Lelystad vooral vanuit huis. Dit bracht opstartproblemen, uitdagingen en andere fricties met zich mee. Bijvoorbeeld het digitaal vergaderen, maar ook het werven van en samenwerken met externe onderzoekers en het onderhouden van contacten met raad, college en ambtelijke organisatie. Kortom: de coronamaatregelen hebben in 2020 een behoorlijke invloed gehad op de uitvoering van het rekenkamerwerk. Helaas zijn mede daardoor in 2020 minder publicaties uitgebracht dan in voorgaande jaren. Toch heeft de rekenkamer Lelystad zich ook in 2020 maximaal ingespannen om in deze moeilijke tijden te onderzoeken of het beleid van de gemeente Lelystad zinnig, zuinig en zorgvuldig is geweest.

16

Overlijden voormalig lid rekenkamer Lelystad Ing Yoe Tan

Begin april 2020 bereikte de rekenkamer Lelystad het verdrietige bericht dat oud-lid van de rekenkamer Lelystad Ing Yoe Tan op vrijdag 10 april 2020 op 71-jarige leeftijd is overleden. Ing Yoe Tan was van 2 maart 2006 tot 1 maart 2016 lid van de rekenkamer Lelystad. Haar brede kennis op het gebied van politiek en bestuur was als lid gedurende de tien jaar van grote meerwaarde voor de rekenkamer Lelystad.

Motie code rood voor de jeugdzorg

Op 10 november 2020 is de motie 'code rood voor de jeugdzorg' van Mooi Lelystad, VVD, Leefbaar Lelystad en de Inwonerspartij aangenomen door de Lelystadse raad met 28 stemmen voor en 7 tegen. In de motie wordt de rekenkamer gevraagd onderzoek te doen naar de wijze van aansturing, verantwoording en informatievoorziening in het dossier Jeugdzorg en daarbij ook te kijken naar de rol van de cliëntenraad sociaal domein, ambtelijke organisatie, het college en de raad in de periode van 20 maart 2014 tot 10 november 2020.

Het is voor het eerst dat de rekenkamer Lelystad zo'n breed gedragen, formeel verzoek om onderzoek vanuit de Lelystadse raad heeft gekregen. De rekenkamer is eind 2020 gestart met de voorbereiding voor dit onderzoek. Uitvoering van het onderzoek is begin 2021 begonnen. Het is de bedoeling dit onderzoek af te ronden net na het zomerreces van 2021.

Budget rekenkamer in 2021 onder druk

Het onderzoek naar aanleiding van de motie 'code rood voor de jeugdzorg' heeft wel tot gevolg dat het onderzoeksbudget van de rekenkamer in 2021 sterk onder druk zal komen te staan. Zoals het er nu uitziet, is het budget 2021 na dit onderzoek geheel besteed en is er geen budget meer om in 2021 een nieuw onderzoek op te starten. Een mogelijke oplossing voor dergelijke knelpunten op de langere termijn zou het instellen van een egalisatiereserve kunnen zijn. Met de commissie van de Rekening is in 2020 tweemaal gesproken over het instellen van zo'n reserve voor de rekenkamer Lelystad en zijn afspraken gemaakt met de commissie. Deze afspraken moeten nog moeten worden geformaliseerd in een structurele oplossing voor de resterende budgetten van de rekenkamer aan het einde van elk jaar.

Tot slot

Tot slot willen wij de raad, de griffie(r), het college en de burgemeester en de ambtelijke organisatie van de gemeente Lelystad bedanken voor de samenwerking in 2020. In het bijzonder danken wij graag langs deze weg de commissie van de rekening voor de samenwerking in 2020. Deze samenwerking hebben wij als constructief en plezierig ervaren. Wij zien graag uit naar een continuering hiervan in 2021 en verder.

Namens de rekenkamer van de gemeente Lelystad,

de voorzitter,

